

آلدانمایکیز

بتون دنیاده الک برنجی دیش صویب
بارس طب اقادہ، یسی بالاکز بوت
استعمالی تصویب اتمندار
DENTIFRICE de BOTOT

دیش صویب، توتوری فایت کوزلر، بوتوت
ساتون و دان تقریبی ایک املا، لطیف اولارگی حرکتک، لوبیدر.

محت ایچون ایک، قلیا، دیش اتری توت زاریر، دیشاری ویا خانی عه فظا ایدر.
بوتونک دیش توذی کینکینا و سخال له اماله اوبودور، بوتونک دیش ایدر، بوتونک.

حقیق بوتوت دان تفریس صویب شیشه لریده
بالادهکی بوتو امضاسنه دقت ایتملیدر.
صحتکزک عه فظاسی ایچون بوتو اسمیه
وجدانسز جزایبر طرفندن صتیلان ساخته
دان تفریساری قول ایتمکیز.
تکمیل بیوک مغازه لرده بولور.
عالمک
هانیه ویونانبان ایچون یکانه اجته سی غلطده
بودان خاننده 6 نومرودور.

"Aldanmayınız!
Bütün dünyada en birinci diş suyu. Paris Tıp Akademisi yalnız bunun istimalini tasvip etmiştir: DENTIFRICE de BOTOT.
Sihhat için pek menfaatlidir. Diş etlerine kuvvet verir. Dişleri ve beyazlığını muhafaza eder. Botot'un diş tozu kinkina ve mercan ile imal olunur. Bütün dünyada meşhurdur.
En şiddetli diş ağrılarına tedavi eder. Kokusu gayet güzeldir. Botot'un sabun ve dan tefrislerini pekâlâ ve latif oldukları herkesin malumudur.
Hakiki Botot'dan tefris suyu şişelerinde balâdaki (yukarıdaki) Botot imzasına dikkat edilmelidir.
Tekmil büyük mağazalarda bulunur. Memaliki Osmaniye ve Yunanistan için yegane acentesi Galata'da Yordan Han'ında 6. numaradadır."

Dr. Mazhar Osman
Khanlar und Dirigler der Heilanstalt
Schleichl - Konstantinopol
Célephoz - Péta 1832
Sambul 1702

Handwritten notes in Arabic script, including a list of items and prices:

- ۱. صابون کونستانتینوپول ۱۰۰
- ۲. صابون استانبول ۱۰۰
- ۳. صابون قیصری ۱۰۰
- ۴. صابون ایدر ۱۰۰
- ۵. صابون لوبیدر ۱۰۰
- ۶. صابون ... ۱۰۰
- ۷. صابون ... ۱۰۰
- ۸. صابون ... ۱۰۰
- ۹. صابون ... ۱۰۰
- ۱۰. صابون ... ۱۰۰

Handwritten prescriptions in Latin script with prices:

- P. 1. Sabun k. konstantinop. 100p
- 2. ... 100p
- 3. ... 100p
- 4. ... 100p
- 5. ... 100p
- 6. ... 100p
- 7. ... 100p
- 8. ... 100p
- 9. ... 100p
- 10. ... 100p

...tte Dr. Mazhar Osman'in 1917 tarihinde yazdığı bir reçete yer aliyor. Reçetenin antetinde "Şişli Hastanesi Sertabibi (Baştabibi), Haydarpaşa Hastanesi Emrazı Asabiye ve Aklıye (Akıl ve Sinir Hastalıkları) Muallimi" olduğu belirtilen Mazhar Osman, hastasına "melankoli" teşhisi koymuş. Ön kısmında latince arka kısmında ise eski Türkçe ile tarifini yaptığı reçete, o dönemin eczanelerinden Beşir Kemal tarafından yapılmış.

Reçetenin sonunda ise şu bilgiler basılı: "İstanbul'da Divanyolunda Firuzğa Camii karşısındaki muayenehanesinde Cuma ve Pazardan maada hergün öğleden sonra hasta kabul eder."

"Bizde reçete usulü, Sultan Mahmud zamanında tıp mektebinin açılmasıyla başlamıştır. Bundan evvelki devirlerde hekimler ilaçları ya kendileri bizzat yaparlar veya bir tezkereye yazarak şakirdlerine yaptırırlardı. İlaç yapmakta mümaresesi olanlara spicýyar denmekte idi. Bu kelime, yerini, meclisi umuru tıbbiyenin teşekkülünden sonra 'eczacı' kelimesine bırakmıştır.

Reçete hakkındaki ilk kayda, 21 Ramazan 1259 tarihli Takvim-i Vekayi'de, Sultan Mahmud'un tıp mektebinde imtihanında bulunduktan sonra mektebin kayıtlarını tetkik ettiğini bildiren yazıda rastlanmaktadır. (...) Beledî ispençiyarlık sanatının icrasına dair nizamnamede, reçete hakkında muhtelif maddeler bulunmaktadır. Buna nazaran Mekteb-i Tibbiye-i Şahane'de mukayyed ve resmen her bir eczanede bulunacak resmî cetvelde yazılı etibba ve cerrah ve baytarlardan birinin imzasıyla, imzalanmış olmadıkça hiçbir reçetenin yapılmaması; her reçeteye bir numara konarak, Umuru Tibbiye Nezareti tarafından sah ve imzalı olarak verilmiş olan bir deftere numara sırasıyla kaydedilmesi; ilaçların ağız mühürlü olup üzerinde filan kimse için, şöyle istimal oluna, kaydolunmuş etiketle verilmesi ve reçetelerin aslının eczanede muhafaza edilmesi lâzım gelmekte idi.

1279 yılında verilen bir kararla reçetelerin numaralanarak deftere kaydedildikten sonra sahibine iade edilmesine cevaz verilmiştir.

Reçeteler her lisanda Latince, Fransızca, İtalyanca, İngilizce yazılırdı. Tedrisatın tıbbiyede Türkçe olarak yapılmasından sonra reçeteler Türkçe yazılmaya başlanmış ve müfredatı tıp kitaplarına Türkçe reçete numuneleri konmuştur." Dr. Sedat Kombaracılar, "Türkiye'de Reçetenin Tarihçesi." Dirim.

(Şakird: öğrenci, stajyer, mümarese: ustalık, meclisi umuru tıbbiye: tıp işleri kurulu, beledî ispençiyarlık: belediye eczacılık, mukayyed: kaydedilmiş etibba: hekimler, sah: doğrudur onaylı, istimal: kullanma.)